ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
នាយកដ្ឋានការពារដំណាំ អនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យ

បែបបទនៃការផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ
សម្រាប់ការនាំចេញ ការនាំចេញទៅវិញ ការនាំចូល និងការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់
សម្រាប់ទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ អាល្លឺម៉ង់
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT
អនុវត្តដោយ: giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ឆ្នាំ ២០១៩

១. សេចក្តីផ្តើម

ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានគោលបំណងដើម្បីទប់ស្កាត់ការរីករាលដាលឆ្លងនូវសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យ និងសមាសភាពចង្រៃបង្កគ្រោះថ្នាក់ពីតំបន់មួយទៅតំបន់មួយទៀតក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចូល-ចេញ ឬឆ្លងកាត់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាតាមគ្រប់មធ្យោបាយដើម្បីការពារផលិតកម្មកសិកម្ម និងជីវសាស្រ្តចម្រុះ។

ម្ចាស់ទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ដែលនាំយក ឬ ដឹកជញ្ជូនចូល-ចេញ ឬ ឆ្លងកាត់ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវសុំការត្រួតពិនិត្យ និងត្រូវគោរពតាមគ្រប់វិធានការភូតគាមអនាម័យ។

នាយកដ្ឋានការពារដំណាំ អនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទមានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវលើការអនុវត្តដោយផ្ទាល់នូវការងារត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ។

- ការផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញត្រូវបានអនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងបទបញ្ញត្តិកិច្ចសន្យាពាណិជ្ជកម្ម កិច្ចព្រមព្រៀង អនុសញ្ញា និងបណ្តាឯកសារដទៃទៀតស្តីពីលក្ខខណ្ឌភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូល
- ការផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រនាំចូលសម្រាប់ទំនិញជាកម្មវត្ថុត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យអនុវត្តតាមវិធានការភូតគាមអនាម័យនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងបទបញ្ញត្តិនៃតំបន់ និងអន្តរជាតិដើម្បីគាំពារផលិតកម្មកសិកម្ម ជីវៈចម្រុះ និងកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ
- ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យលើការដឹកជញ្ជូនទំនិញឆ្លងកាត់ទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវគោរពតាមបទបញ្ញត្តិនៃអនុក្រឹត្យលេខ១៥ អនក្រ. បក. ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣ ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ និងច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើពិធីសារទី៧ស្តីពីប្រព័ន្ធឆ្លងកាត់គយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ានស្តីពីកិច្ចសម្រួលការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ទំនិញ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ និងច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើពិធីសារទី៨ស្តីពីវិធានការអនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមពៀងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ាន អំពីការសម្របសម្រួលទំនិញឆ្លងកាត់ចុះថ្ងៃទី២២ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៣។

២. ទំនិញដែលជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ

ទំនិញដែលជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យរួមមាន៖

- រុក្ខជាតិ បំណែករុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងផលិតផលកែច្នៃពីផលិតផលរុក្ខជាតិដែលអាចជាជម្រក និងចម្លងសមាសភាពចង្រៃ
- សម្ភារៈវេចខ្ចប់ ឡាំងឈើ កំណាត់ឈើ ឬមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនគ្រប់ប្រភេទ និងឃ្លាំងសន្និធិ
- ដី ឬដីដែលជាប់នឹងឫស ឬបំណែករុក្ខជាតិ
- សមាសភាពចង្រៃ ឬ សរីរៈមានប្រយោជន៍រស់ ឬងាប់
- ផលិតផលដែលគ្មានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិ តែអាចជាជម្រកនៃសមាសភាពចង្រៃ។

៣. នីតិវិធីនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ

៣.១. បែបបទនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញ និងនាំចេញទៅវិញ

រូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលដែលមានបំណងនាំចេញនូវគ្រប់ប្រភេទទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យត្រូវជួបពិភាក្សាជាមួយសមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម។ បែបបទនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យលើទំនិញនាំចេញអាស្រ័យទៅនឹងប្រភេទទំនិញ ទីកន្លែង ប្រភពទំនិញ និងដែនដី ឬប្រទេសជាទិសដៅនៃការនាំចូល (លក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យរបស់ប្រទេសនីមួយៗអាចខុសគ្នាអាស្រ័យទៅនឹងទីកន្លែងប្រភព និងប្រភេទផលិតផល)។

ជាទូទៅបែបបទនៃការនាំចេញ (ត្រូវបំពេញមុនការនាំចេញ) អាចបែងចែកជា៖

- ប្រភេទទំនិញមិនជាប់កម្រិតកំណត់៖ ការនាំចេញទំនិញប្រភេទរុក្ខជាតិ និងផលិតផលរុក្ខជាតិពីកម្ពុជាទៅកាន់ប្រទេស ឬដែនដីដែលធ្លាប់បាននាំចេញរួចហើយ (រដ្ឋាភិបាលទាំងនោះមិនបានដាក់លក្ខខណ្ឌពិសេស ឬតម្រូវឱ្យសមត្ថកិច្ចនៃរដ្ឋាភិបាលប្រទេសនាំចេញស្នើសុំតែផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌផ្លូវច្បាប់ដែលមានជាធរមានរួចហើយ ដែលលក្ខខណ្ឌរាល់ការនាំចូលទាំងនោះត្រូវតែគោរព និងចាត់ចែងឱ្យមានអនុលោមភាព)
- ប្រភេទទំនិញជាប់កម្រិតកំណត់៖ ការនាំចេញទៅកាន់ទិសដៅប្រភេទនេះទាមទារឱ្យសមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យកម្ពុជាធ្វើសំណើសុំចរចារជាមួយសមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូលតាមរយៈការស្នើសុំវាយតម្លៃហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃពាក់ព័ន្ធនឹងការនាំចូលទំនិញដែលបានស្នើសុំ។ ការចរចារអាចចំណាយពេលពី១ ដល់ ៥ឆ្នាំដែលការនាំចេញពីកម្ពុជាអាចចាប់ផ្តើមបន្ទាប់ពីមានកិច្ចព្រមព្រៀង ពិធីសារ ឬឯកសារសមមូល បញ្ជាក់ពីការឯកភាពរវាងសមត្ថកិច្ច ភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសទាំងពីរ។ ការឯកភាពនេះ អាចមានរហូតដល់កម្រិតតំបន់ដូចជាកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីពាណិជ្ជកម្មទំនិញអាស៊ាន (ASEAN Trade in Goods Agreement) ជាដើម។

ការបំពេញសំណុំលិខិតសុំការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ អាចប្រព្រឹត្តទៅជាដំណាក់កាលដូចតទៅ៖

ក. ដំណាក់កាលទី១៖ ការដាក់ពាក្យស្នើសុំ

រូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលដែលមានបំណងនាំចេញនូវគ្រប់ប្រភេទទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យទៅកាន់ប្រទេស ឬដែនដីនៃប្រភេទទំនិញមិនជាប់កម្រិតកំណត់ត្រូវដាក់ពាក្យបំពេញបែបបទស្នើសុំ (១០ថ្ងៃមុនមានការកំណត់នាំចេញ) ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យលើទំនិញបញ្ញើបម្រុងនាំចេញនៅអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម (នាយកដ្ឋានការពារដំណាំ អនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យ)។

សំណុំឯកសារស្នើសុំត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវ៖ (១) វិក្កយបត្រ (Invoice) (២) បញ្ជីវេចខ្ចប់ (Packing list) (៣) វិញ្ញាបនបត្រធូបនកម្ម (Fumigation Certificate) (ប្រសិនបើមាន និងត្រូវតែមានការតម្រូវពីប្រទេសនាំចូល) (៤) លិខិតអនុញ្ញាតនាំចូល (Import Permit) (ប្រសិនបើមាន) (៥) បណ្ដាលក្ខខណ្ឌភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូលក្នុងសណ្ឋានជាកិច្ចព្រមព្រៀង ពិធីសារ...(ប្រសិនបើមាន) (៦) វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ (Phytosanitary Certificate) ដែលចេញដោយសមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសជាប្រភពដើមនៃទំនិញ (ក្នុងករណីសុំនាំចេញទៅវិញ)។ *សំណុំឯកសារចាប់ពី (១) ដល់ (៥) សម្រាប់ការដាក់ពាក្យស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ និងបន្ថែម (៦) សម្រាប់ការដាក់ពាក្យស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យការនាំចេញទៅវិញ។

ខ. ដំណាក់កាលទី២៖ ការត្រួតពិនិត្យ និងយកសំណាក

រូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គល ដែលបានដាក់ពាក្យស្នើសុំការត្រួតពិនិត្យត្រូវរង់ចាំការសម្របសម្រួល និងណាត់ពេល(ពេលដែលទំនិញបញ្ញើបានរៀបចំរួច) ដើម្បីសមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យចុះធ្វើការត្រួតពិនិត្យដល់ទីកន្លែងបម្រុងផ្ទុកដឹកចេញទៅកាន់កំពង់ផែ។ ក្នុងករណី

ដែលលទ្ធផលត្រួតពិនិត្យទំនិញបញ្ញើខាងលើ អាចឱ្យសមត្ថកិច្ចធ្វើការសន្និដ្ឋានបានថា ទំនិញបញ្ញើដែលបានត្រួតពិនិត្យពិតជាមាន ឬមិនមានអនុលោមភាពតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូល នោះអាចឈានទៅដល់ដំណាក់កាលទី៥។

គ. ដំណាក់កាលទី៣៖ ការវិភាគសំណាក

ក្នុងករណីដែលគ្មានការសង្ស័យ នោះសមត្ថកិច្ចអាចបញ្ចប់របាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យ និងស្នើសុំការចេញផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ។ ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើមានសញ្ញាសង្ស័យក្នុងពេលត្រួតពិនិត្យ នោះសមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យត្រូវយកសំណាកបញ្ជូនទៅវិភាគនៅមន្ទីរពិសោធន៍រោគវិនិច្ឆ័យភូតគាមសមាសភាពចង្រៃ (ចំណាយពេលបន្ថែមពី១-៣ថ្ងៃ) ។ បើមានវត្តមាន សមាសភាពចង្រៃក្នុងពេលត្រួតពិនិត្យ និងដែលបញ្ជាក់ថា ទំនិញមិនស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូល សមត្ថកិច្ចត្រូវតម្រូវឱ្យម្ចាស់ទំនិញចាត់វិធានការកែតម្រូវដូចជា ធ្វើការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃដោយប្រើឧស្ម័នពុល ឬធូបនកម្ម (Fumigation) ដែលត្រូវចំណាយពេលបន្ថែមរហូតដល់៥ថ្ងៃ។

ក្នុងករណីដែលលទ្ធផលត្រួតពិនិត្យទំនិញបញ្ញើខាងលើអាចឱ្យសមត្ថកិច្ចធ្វើការសន្និដ្ឋានបានថា ទំនិញបញ្ញើដែលបានត្រួតពិនិត្យពិតជាមាន ឬមិនមានអនុលោមភាពតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូល នោះអាចឈានទៅដល់ដំណាក់កាលទី៥។

ឃ. ដំណាក់កាលទី៤៖ ការកែតម្រូវទំនិញឲ្យស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូល

ក្នុងករណីដែលមានវត្តមានសមាសភាពចង្រៃ ក្នុងពេលត្រួតពិនិត្យ និង/ ឬលទ្ធផលនៃការវិភាគនៅមន្ទីរពិសោធន៍ដែលបញ្ជាក់ថាទំនិញមិនស្របតាមលក្ខខណ្ឌ តម្រូវភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូល សមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យត្រូវតម្រូវឱ្យម្ចាស់ទំនិញចាត់វិធានការកែតម្រូវ (ប្រសិនបើអាចកែតម្រូវបាន) ដូចជាធ្វើការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃដោយប្រើឧស្ម័នពុល (Fumigation) ដែលត្រូវចំណាយពេលបន្ថែមរហូតដល់៥ថ្ងៃ។ ផ្ទុយទៅវិញក្នុងករណីមិនអាចកែប្រែបាន សមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យអាចបដិសេធការចេញផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ(មិនអាចនាំចេញបាន)។ ក្នុងករណីដែលលទ្ធផលត្រួតពិនិត្យទំនិញបញ្ញើខាងលើ អាចឱ្យសមត្ថកិច្ចធ្វើការសន្និដ្ឋានបានថាទំនិញបញ្ញើដែលបានត្រួតពិនិត្យពិតជាមាន ឬមិនមានអនុលោមភាពតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូល នោះអាចឈានទៅដល់ដំណាក់កាលទី៥។

ង. ដំណាក់កាលទី៥៖ ការចេញផ្តល់ ឬ បដិសេធផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ

យោងតាមការសន្និដ្ឋានក្នុងរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យរបស់សមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យ (លទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យដោយភ្នែកផ្ទាល់ ដោយការវិភាគ ដោយការពិនិត្យឡើងវិញ បន្ទាប់ពីកែតម្រូវទំនិញ) នោះទំនិញបញ្ញើ ដែលស្នើសុំនឹងត្រូវទទួលបានការបដិសេធ ឬការផ្តល់ជូននូវវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ។

៣.២. បែបបទនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចូល

ទំនិញដែលជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃខ្ពស់រួមមាន៖

- ពូជ និងបំណែកពូជរុក្ខជាតិសម្រាប់ដាំដុះបន្ត ពូជដំណាំជាលិការប្បកម្ម (Tissue culture) ប្រភេទរុក្ខជាតិធ្វើតេស្ដដកចេញពីមេបាដើម ជាលិកាបណ្ដុះសារពាង្គកាយដែលបានកែសំរួលហ្សែន
- សត្វល្អិតរស់ អតិសុខុមប្រាណ ភ្នាក់ងារជីវសាស្ត្រ ផ្សិត
- អាល់ហ្គ ដី ឬដីកំប៉ុស្ដិ៍ ដែលកើតឡើងពីកំទេចកំទីរុក្ខជាតិពុកផុយប្រើសម្រាប់បណ្ដុះ ឬ ដាំ ឬ បង្កើនជីជាតិដី
- ផលិតផល បន្លែ ផ្លែឈើស្រស់ និងមើម ឬពន្លកក្លៀងស្រស់ និងពពួកស្លែ ដែលមានបំណងនាំចូលពីប្រទេសជាប្រភពដែលមិនធ្លាប់ចូលមកកម្ពុជា
- បណ្ដាទំនិញដទៃទៀតដែលចាត់ក្នុងកម្រិតហានិភ័យនៃស្ដង់ដារភូតគាមអនាម័យអន្តរជាតិលេខ៣២ (ISPM32) ក្នុងក្រុមទី៣ និងទី៤ ស្ដីពីចំណាត់ថ្នាក់ទំនិញអាស្រ័យលើកម្រិតហានិភ័យបង្កឡើងដោយសមាសភាពចង្រៃ។

ក. ដំណាក់កាលទី១៖ ការដាក់ពាក្យស្នើសុំ

រូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គល ដែលមានបំណងនាំចូលនូវគ្រប់ប្រភេទទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យដែលស្ថិតក្នុងបញ្ជីប្រភេទទំនិញមានសក្ដានុពលហានិភ័យខ្ពស់នៃសមាសភាពចង្រៃ (ប្រកាសលេខ ៣៤៦ ប្រក.កសក ចុះថ្ងៃទី១០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ស្ដីពីនីតិវិធីនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ) ត្រូវបំពេញសំណុំបែបបទស្នើសុំជាមុននៅអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មដើម្បីទទួលបានវិញ្ញាបនបត្រអនុញ្ញាតនាំចូលទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ (Import Certificate for Plant Qurantine Material) ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារ៖ (១) បញ្ជីឈ្មោះសមាសភាពចង្រៃមានវត្តមានរាតត្បាតក្នុងផលិតកម្ម និងការរក្សាទុកទំនិញដែលស្នើសុំក្នុងប្រទេសជាប្រភពកំណើតផលិតផល និងក្នុងប្រទេសដែលត្រូវដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ (ក្នុងករណីត្រូវឆ្លងកាត់ប្រទេសទី២មុនមកដល់កម្ពុជា) (២) ឯកសារបច្ចេកទេសប្រព្រឹត្តកម្ម (Phytosanitary Treatment) នានាលើទំនិញដែលស្នើសុំ។ ឯកសារ (១) និង (២) ត្រូវតែជាឯកសារដែលចេញដោយអង្គភាពជាតិការពាររុក្ខជាតិ (National Plant Protection Organization-NPPO) នៃប្រទេសប្រភពដើមនៃទំនិញ។ ទំនិញដែលបានស្នើសុំអាចចាប់ផ្ដើមធ្វើការនាំចូលមកម្ពុជាបានក្នុងករណីដែលការស្នើសុំត្រូវបានផ្ដល់ជូននូវវិញ្ញាបនបត្រអនុញ្ញាតនាំចូលទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យពី អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មដោយមាននាយកដ្ឋានការពារដំណាំ អនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យអនុវត្តដោយផ្ទាល់នូវសមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យ និងត្រូវបានចាត់ចែងវិធានការស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលកំណត់ដោយវិញ្ញាបនបត្រអនុញ្ញាតនាំចូលទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ។

ខ ដំណាក់កាលទី២៖ ការធ្វើវិភាគហានិភ័យ

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម នឹងឆ្លើយតបអំពីលទ្ធផលនៃការវិភាគហានិភ័យក្នុងរយៈពេល១៥ថ្ងៃ ក្រោយពីទទួលបានសំណុំឯកសារខាងលើ ដែលជាលទ្ធផល៖

- បដិសេធការនាំចូល ក្នុងករណីដែលលទ្ធផលនៃការវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃបឋមបង្ហាញពីកម្រិតហានិភ័យមិនអាចគ្រប់គ្រងបាន
- តម្រូវឱ្យមានការស្នើសុំនាំចូលជាផ្លូវការពីអង្គភាពជាតិការពាររុក្ខជាតិនៃប្រទេសប្រភពដើមទំនិញ ក្នុងករណីដែលលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃមិនអាចវាយតម្លៃបានច្បាស់លាស់។ ករណីនេះតម្រូវឱ្យអង្គភាពជាតិការពាររុក្ខជាតិខាងលើផ្ដល់នូវឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងផលិតកម្មទំនិញដែលស្នើសុំដើម្បីគាំទ្រដល់ការវាយតម្លៃហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃការវាយតម្លៃអាចឈានដល់ការបញ្ជូនសមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យកម្ពុជា ទៅពិនិត្យផ្ទាល់ដល់ទីកន្លែងផលិតកម្ម ក្រោមការចំណាយរបស់អ្នកស្នើសុំ
- ផ្ដល់ការអនុញ្ញាតការនាំចូល (វិញ្ញាបនបត្រអនុញ្ញាតនាំចូលទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ) ក្នុងករណីដែលលទ្ធផលនៃការវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃខាងលើបង្ហាញពីកម្រិតហានិភ័យដែលអាចគ្រប់គ្រងបាន (អាចភ្ជាប់ដោយលក្ខខណ្ឌ)។

គ. ដំណាក់កាលទី៣៖ ការត្រួតពិនិត្យ

រូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គល ដែលមានបំណងនាំចូលនូវគ្រប់ប្រភេទទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យដែលស្ថិត ឬមិនស្ថិតក្នុងបញ្ជីប្រភេទទំនិញមានសក្ដានុពលហានិភ័យខ្ពស់នៃសមាសភាពចង្រៃ (ប្រកាសលេខ៣៤៦ ប្រក.កសក ចុះថ្ងៃទី១០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ស្ដីពីនីតិវិធីនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ) ត្រូវបំពេញសំណុំបែបបទស្នើសុំការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យនៅស្នាក់ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារដូចខាងក្រោម៖

(១) វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ (Phytosanitary Certificate) ដែលចេញដោយសមត្ថកិច្ចនៃអង្គភាពជាតិការពាររុក្ខជាតិនៃប្រទេសប្រភពដើមទំនិញ និង/ឬវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញទៅវិញ (Phytosanitary Certificate for Re-export) ដែលចេញដោយប្រទេសនាំចេញ និង/ឬប្រទេសនាំចេញទៅវិញ (ជាគំរូច្បាប់ដើម) (២) វិក្កយបត្រ (Invoice) (៣) បញ្ជីវេចខ្ចប់ (Packing list) (៤) វិញ្ញាបនបត្រប្រព្រឹត្តិកម្មរម្ងាប់សមាសភាពចង្រៃដូចជាវិញ្ញាបនបត្រធូបនកម្ម (Fumigation Certificate) (ប្រសិនបើមាន) (៥) វិញ្ញាបនបត្រអនុញ្ញាតនាំចូលទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ (ចាំបាច់ត្រូវតែមានចំពោះទំនិញស្ថិតក្នុងបញ្ជីប្រភេទទំនិញមានសក្ដានុពលហានិភ័យខ្ពស់នៃសមាសភាពចង្រៃ) (៦) លិខិតអនុញ្ញាតនាំចូលដែលចេញដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (ក្នុងករណីដែលទំនិញជាសម្ភារៈកសិកម្ម មានពូជដំណាំ ជី ថ្នាំកសិកម្ម ចំណីសត្វ ជាដើម)។ ទំនិញបញ្ញើខាងលើអាចអនុញ្ញាតឲ្យបន្តដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ព្រំដែនចូលមកក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងករណីដែលមានឯកសារភ្ជាប់គ្រប់គ្រាន់ និងលទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យបង្ហាញថាស្ថានភាពទំនិញមានបរិមាណ ប្រភេទ និងសន្តិសុខភូតគាមអនាម័យស្របតាមការបញ្ជាក់នៃឯកសារ។

ឃ. ដំណាក់កាលទី៤៖ ការដឹកជញ្ជូន ចាត់ចែងប្រើប្រាស់ ទុកដាក់ ឬចែកចាយ ទំនិញដែលជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ

រាល់ទំនិញបញ្ញើដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យដឹកជញ្ជូនចូលមកក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវតែដឹកជញ្ជូន និងចាត់ចែងប្រើប្រាស់ ទុកដាក់ ឬ ចែកចាយ តាមលក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់ក្នុងវិញ្ញាបនបត្រអនុញ្ញាតនាំចូលទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ និង/ឬ ការកំណត់របស់សមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យ។ ក្នុងករណីដែលមានបំណងផ្លាស់ប្ដូរបំណងប្រើប្រាស់ ទុកដាក់ ចែកចាយ ម្ចាស់ទំនិញត្រូវស្នើសុំការអនុញ្ញាតពីអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម។ ម្ចាស់ទំនិញត្រូវបន្តតាមដានសន្តិសុខភូតគាមអនាម័យ (ការកកើតឡើងនូវសមាសភាពចង្រៃ ឬផ្ដល់ប្រឹក្សាក្នុងករណី ដែលមានការកើតឡើងនូវសមាសភាពចង្រៃដែលសង្ស័យថាជាមុខសញ្ញាហាមឃាត់ភូតគាមអនាម័យ)។

៣.៣. បែបបទនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់

ក. ដំណាក់កាលទី១៖ ការដឹកជញ្ជូនទំនិញឆ្លងកាត់

- ត្រូវដឹកជញ្ជូនចូល និងចេញពីដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា តែតាមច្រកទ្វារដែលបានកំណត់ដោយសមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យ
- ត្រូវដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយប្រើតែផ្លូវជាតិនៃខេត្តដែលបានកំណត់ដោយសមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យ
- ត្រូវតែរៀបចំការដឹកជញ្ជូនដោយប្រកទំនិញក្នុងកុងតេន័របិទជិត ដែលធានាដល់លទ្ធភាពស៊ីលបាន និងមិនបែកធ្លុះធ្លាយតាមផ្លូវ និងមិនផ្តល់លទ្ធភាពដល់ការសាយភាយសមាសភាពចង្រៃ (ប្រសិនបើមាន) ចេញពីទំនិញ
- រាល់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងសំបកខាងក្រៅនៃកុងតេន័រទំនិញ ពុំត្រូវមានចម្លងមកជាមួយនូវសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យ និងសមាសភាពចង្រៃជាប់បញ្ញត្តិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ខ. ដំណាក់កាលទី២៖ នីតិវិធីភូតគាមអនាម័យលើការដឹកជញ្ជូនទំនិញឆ្លងកាត់

- រាល់ទំនិញបញ្ញើ ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវ (១) វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ (Phytosanitary Certificate) (២) វិក្កយបត្រ (Invoice) (៣) បញ្ជីវេចខ្ចប់ (Packing List) និង (៤) វិញ្ញាបនបត្រធូបនកម្ម (Fumigation Certificate) (ប្រសិនបើមាន)
- រាល់ទំនិញបញ្ញើដែលដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវតែជាផលិតផលនៃប្រភពកំណើត (Place of Origin) នៅប្រទេសដើមកំណើត
- រាល់ការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់មួយលើកៗ នៅពេលដែលទំនិញបញ្ញើមកដល់ច្រកទ្វារចូល និងចេញ ម្ចាស់ទំនិញ ឬតំណាងត្រូវស្នើសុំការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យពីសមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យ នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ដោយមាននាយកដ្ឋានការពារដំណាំ អនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យអនុវត្តផ្ទាល់ និងត្រូវគោរពតាមនីតិវិធីដែលជាលទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ
- ក្នុងពេលដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ម្ចាស់ទំនិញ ឬតំណាង ត្រូវរក្សាស៊ីលសុវត្ថិភាពភូតគាមអនាម័យ (Cambodia Plant Quarantine Seal) ពីច្រកទ្វារចូលរហូតដល់បានត្រួតពិនិត្យឯកភាពពីសមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យនៅច្រកទ្វារចេញ។ ម្ចាស់ទំនិញ ឬតំណាងត្រូវធានាថាមិនមានការបើក ឬរំលែកចេញ ឬដាក់បញ្ចូលបន្ថែមទំនិញ ឬសម្ភារៈដទៃទៅក្នុងកុងតេន័រផ្ទុកទំនិញបិទជិត ដែលដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ក្នុងករណីដែលមានគ្រោះថ្នាក់ដោយចៃដន្យក្នុងពេលដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបង្កឱ្យមានការបែកបាក់ ធ្លុះធ្លាយ ឬបើកកុងតេន័រទំនិញនោះ ម្ចាស់ទំនិញត្រូវរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ទៅមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម។

គ. ដំណាក់កាលទី៣៖ ការធានាទទួលខុសត្រូវរបស់ម្ចាស់ទំនិញ ឬតំណាងម្ចាស់ទំនិញ

- នៅពេលទំនិញដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់មកដល់ច្រកទ្វារចូល និងចេញ ម្ចាស់ទំនិញត្រូវអញ្ជើញ និងសម្របសម្រួលជាមួយមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ដើម្បីធ្វើការត្រួតពិនិត្យរួមគ្នាជាមួយស្ថាប័នដែលប្រចាំការនៅច្រកទ្វារចូល និងចេញ
- ក្នុងករណីទទួលបានការព្រមាន ឬសេចក្តីជូនដំណឹងពីការបដិសេធមិនឱ្យចូលទំនិញពីសមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូល និង/ឬបំពានចំណុចណាមួយនៃចំណុច (ក) និង (ខ) ខាងលើនោះ អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មនឹងបញ្ឈប់ការអនុញ្ញាតដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ដោយគ្មានលក្ខខណ្ឌ។

សមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យ
អាសយដ្ឋាន៖ អគារលេខ៥៤បេ-៤៩អេហ្វ ផ្លូវលេខ៣៩៥-៦៥៦ សង្កាត់ទឹកល្អក់៣ ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ
ទូរស័ព្ទលេខ៖ ០២៣ ៨៨៣ ៤២៧ (ថ្ងៃច័ន្ទ-ថ្ងៃសុក្រ (លើកលែងថ្ងៃឈប់សម្រាកសាធារណៈ) ចាប់ពី ០៨:00-១២:00 និង ១៤:00-១៧:00)
បណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គម៖ https://www.facebook.com/gda.maff.gov.kh/
គេហទំព័រ៖ http://gda.maff.gov.kh/
គេហទំព័រ៖ https://www.ippc.int/en/countries/cambodia/